Aº. 1825.

ARNHEMSCHE COURANT

Dingsdag den 27. December.

FRANKFORT, den 25. December.

Brieven uit Konstantinopel, van den 24. en 29. November, luiden zeer ongunstig voor de zaak der Grieken. Men wilde er weten, dat, na de landing der versche Egÿptische troepen, een opstand in Napoli di Romania zou uitgebroken zijn, en men zou aangeboden hebben deze vesting aan *Ibrahim*-pacha over te leveren. Ook op Hydra zou gisting heerschen, en op Candia waren 300 Grieken, van Samos afkomstig, die gezocht hadden den opstand op dat eiland verder uit te breiden, door de Turken overvallen en allen nedergesabeld geworden. De divan vleide zich reeds, dat nu eerlang het ontwerp zou kunnen verwezenlijkt worden, om alle Grieken van Morea af te maken of gevankelijk weg te voeren, en dit landschap met Egÿptenaren te bevolken.

De geschillen tusschen Rusland en Turkije blijven in den ouden staat. Toen de Porte berigt ontving, dat keizer *Alexander* naar de armee van het zuiden was vertrokken, zond zij bevel tot ontruiming van Moldavie en Wallachije; maar zoodra was ook niet bekend geworden, dat niets van de zijde van Rusland stond ondernomen te worden, of de Turksche troepen keerden naar de gemelde vorstendommen terug.

BERLYN, den 20. December.

Z. M. de koning heeft, bij kabinets-order van den 18. dezer, bevolen, dat de koninklijke armee, wegens het overlijden van Z. M. keizer *Alexander*, voor vier weken den rouw zal aannemen.

PARYS, den 22. December.

De wet der troonsopvolging in Rusland, afkomstig van keizer *Paul* en een der belangrijkste acten zijner regering, is in 1797 bij zijne krooning uitgegeven en tot grondwet des Rijks verklaard. Volgens die wet, gaat de kroon over op den oudsten zoon des keizers en alle zijne mannelijke afstammelingen. Bij ontstentenis daarvan, komen de tweede zoon en zijne mannelijke afstammelingen op den troon; bij ontstentenis van mannelijke, hebben de vrouwelijke kinderen of afstammelingen regt op denzelven, waarbij men altijd den naasten tak volgt. Zoo de erfgename eene vreemde kroon bezit, moet zij daarvan afstand doen, alvorens die van Rusland te aanvaarden. Indien zij de Grieksche godsdienst niet belijdt, moet zij die aannemen; bij afwijzing van deze beide voorwaarden, gaat de kroon op den naasten tak over. Bij minderjarigheid, benoemt de monarch eenen regent voor zijnen opvolger, en zoo er geen benoemd is, gaat het regentschap op de moeder van den minderjarigen souverein over, of bij ontstentenis op den naasten bloedverwant. De mondigheid is op 16 jaren vastgesteld.

— Bij koninklijke ordonnantie van den 21. dezer, zijn de wetgevende kamers van Frankrijk tegen den 31. Januarij 1826 bijeengeroepen.

— Men schrijft uit Madrid, dat de duurte van het brood den 10. veel opschudding in de wijken der mindere standen veroorzaakt heeft; aanmerkelijke zamenrottingen hadden voor de deuren der bakkers plaats, en er werden ook feitelijkheden gepleegd. Den 11. was de gisting nog niet bedaard, maar de meeste bakkers weken niet, en de rust scheen zich te herstellen. De politie had geraadpleegd over de maatregelen, die zouden moeten genomen worden.

Een der dagbladen behelst den volgenden brief uit Konstantinopel, den 15. November:

De inschikkelijkheid der afgezanten van de christen mogendheden, jegens de Ottomannische Porte, heeft haren hoogmoed zoodanig doen toenemen, dat zij thans geen herstel van de minste grieven meer van haar kunnen erlangen. In plaats van het vroege *bacahim* (men zal zien) dat altijd nog iets, schoon weinig liet hopen, geeft zij thans aan een ieder, zonder bewimpeling, ten antwoord: *almas* (dat kan niet.) Rusland, eertijds van zoo veel gewigt te Konstantinopel, staat thans met allen gelijk. Haar zaakgelastigde heeft voor de vijftigste maal het aanzoek tot ontruiming der provincien Moldavie en Walachije ingeleverd, zonder eenig antwoord te krijgen. Dit verwondert echter niet meer diegenen, welke de zaken kennen, vermits zij weten, dat zekere mogendheid den Turk in het oor luistert: *Sta vast, bewillig niets, laat maar schreeuwen, wij zijn in staat, om alles met het kabinet van Petersburg in orde te brengen.*

Intusschen veroorzaakt deze handelwijs noodlottige gevolgen voor den handel op de Zwarte Zee, en Odessa is op het punt, om weder tot de nietigheid weder te keeren, waartoe deze stad aanvankelijk was veroordeeld. Er gaat bijna niets meer om, hare bevolking verhuist, en wanneer de Grieken, naar den wensch van sommigen, zijn uitgeroeid, dan kan Rusland, zonder nadeel, Bessarabie en de Krim aan de Ottomanische Porte teruggeven. Deze provincien, waarvan de bevolking te niet gaat of de vlugt neemt, zullen Rusland weldra tot last zijn, in plaats, dat zij een handel- en militair-punt voor hetzelve moesten wezen.

De Porte, die alle deze geruchten in het geheim van hare staatkunde zamentrekt, laat elken morgen de tijding verspreiden van de landing der Turksch-Egÿptische vloot, op Morea. Dit verlevendigt het algemeen, gelijk ook de tentoonstelling van eenige hoofden, welke men van tijd tot tijd aan de deur van het serail van zijne hoogheid ziet pronken. De Janitsaren verlangen echter nog naar de ladingen hoofden en de rozenkranzen van ooren, waarop men hen, reeds van het begin van het jaar af, heeft doen hopen.

Men ziet met verlangen de komst van den Engelschen gezant te gemoet, die zeer goed zal ontvangen worden, vermits men op vijandige gezindheid tegen de Grieken rekent.

HARDERWYK, den 23. December.

Onder de braven, die zich bij den jongstleden watervloed hebben verdienstelijk gemaakt, behoort vooral genoemd te worden, onze stadgenoot *A. Foppe.* Werd hem, wegens zijn menschlievend gedrag, in dien tijd in de omstreken van Elburg, onlangs door het departement der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen in die stad plegtig eene belooning uitgereikt, wij kunnen ook met genoegen melden, dat de leden van het departement van gem. Maatschappij alhier, zich beijverd hebben, om hunnen stadgenoot, elders beloond, ook hier openlijk een bewijs hunner achting te schenken.

Den 12. dezer dus, werd in eene talrijke vergadering, na eene voorlezing van den heer en Mr. *C. L Vitringa, over den roem der Nederlanders;* — even vereerend voor de Nederlandsche natie, als toepasselijk op deze plegtigheid, en waardig den spreker zelven, en nu en dan vervangen door doelmatig daartoe vervaardigd koor-muzijk, door den voorzitter van ons departement, uit naam van deszelfs leden, na eene gepaste voorafspraak, den braven *Foppe* eene zilveren tabaksdoos, tot een aandenken zijner menschlievendheid, plegtig uitgereikt.

Mengelwerk.

DONATIEN, TEN BEHOEVE VAN KERK- EN ARM-GESTICHTEN.

Zoo wel de aard onzer staats-inrigting, als de uitdrukkelijke bepaling van art. 227 der grondwet, brengen mede, dat het den ingezetenen vrij staat de handelingen des Bestuurs met gematigdheid te beoordeelen. Van dit beginsel uitgaande, stellen wij ons thans voor eenige denkbeelden te opperen, omtrent de regt- en doelmatigheid der koninklijke besluiten van 31 Maart 1820, No. 89, 12 Januarij 1824, No. 38, en 27 October 1825, No. 103, houdende, dat aan de te verleenen autorisatien tot aanvaarding van donatien, ten behoeve van Kerk- en Arm-Gestichten, zal worden verbonden de voorwaarde, dat aan 's Rijks Schatkist worde betaald eene som, gelijkstaande met het regt van successie. Het bestaan der beide eerstgenoemde besluiten was ons geheel vreemd, in welk geval wij wel willen gelooven, dat velen, zoo niet allen, met ons zullen zijn, die niet door hunne betrekkingen en bij toeval de werking van dezelve hebben ondervonden; want noch de beide eerste besluiten, noch het laatste, zijn in het Staatsblad geplaatst geworden. Aan het laatste evenwel is meer publiciteit gegeven, door de goede zorg van den Heer Staatsraad, Administrateur der Registratie en Loterijen, die de Heeren Gouverneurs, in de onderscheidene Provincien, heeft verzocht, hetzelve ter kennis te brengen van alle Kerk- en andere publieke Gestichten en van de Ambtenaren der Registratie.

Alschoon wij ook eenige aanmerkingen zouden hebben op de bijzondere bepalingen van genoemde besluiten, zullen wij ons nogtans alleen bepalen bij derzelver hoofd-bepaling, namelijk, dat aan de autorisatie tot aanvaarding van donatien aan Kerken of Armen, steeds zal worden verbonden de voorwaarde, dat van dezelve eene som, gelijkstaande met het regt van successie, worde betaald, met andere woorden, dat van deze donatien eene belasting worde betaald van 10 g principaal, of 12 à 13 g met de opcenten, van derzelver waarde. Wat dan deze bepaling betreft: zoo doet zich vooreerst de vraag voor, omtrent de regtmatigheid dezer bepaling, en of dezelve niet tot de competentie der wetgevende magt behoorde? *Ten voordeele* dezer bepaling laat zich bijbrengen, dat bij 's Rijks wetten aan den Koning is opgedragen, zoodanige schenkingen goed- of af te keuren en autorisatie tot derzelver aanvaarding te verleenen of te weigeren; dat dus, volgens den regel, die het meerdere kan, kan ook het mindere, Zijne Majesteit ook het regt heeft, om aan de te verleenen autorisatien zoodanige bezwarende voorwaarden te verbinden, als Z. M. zal goedvinden, onverlet de bevoegdheid der Kerk- of Arm-Besturen, om de gedane schenkingen met de daaraan verbondene bezwaren aan te nemen, of daarvan af te zien. In het algemeen is voorzeker deze redenering juist; maar of dezelve ook zoo verre gaat, dat het geoorloofd is, aan de bewuste autorisatien conditien te verbinden, die strijden met de bestaande wetten, en dus

deze te vernietigen of te veranderen, is eene andere vraag; welke vraag te zwaarder weegt, indien men in aanmerking neemt, dat de aan den Koning verleende magt alleen haren grond heeft in de vrees voor misbruik der bedoelde schenkingen, namelijk, dat men aan dezelve bezwarende voorwaarden zal verbinden, of zijne naaste betrekkingen aan eenen onberaden godsdienstijver opofferen. *Tegen* de regtmatigheid der bedoelde bepaling, daarentegen, laat zich inbrengen: dat de Wet, omtrent het regt van successie, van 31 December 1817, alleen spreekt van schenkingen bij overlijden; dat bij bovengenoemde besluiten worden bedoeld, schenkingen onder de levenden; dat gezegde Wet dus op dezelve niet toepasselijk is, en van dezelve geen successie-regt is verschuldigd; dat ook hierom, bij meergemelde besluiten, alleen wordt gesproken van eene som, gelijkstaande met het regt van successie; dat dus ten dezen alleen gelden de bepalingen, die omtrent schenkingen onder de levenden plaats grijpen; dat daaromtrent wel bij art. 69, § 6 en 8, van de wet omtrent de registratie, van 22 Frimaire, jaar VII, is bepaald: dat van zoodanige schenkingen, indien dezelve roerende goederen betreffen, zal worden betaald 2½ %, en indien het onroerende goederen zijn 5% van de waarde; maar dat, bij de Wet van 7 Pluviose en een arrêté van het Gouvernement van 15 Brumaire, beide van het jaar XII, de schenkingen, ten behoeve van Armen en Godshuizen, van genoemd bezwaar worden ontheven, en bij dezelve bepaald, dat deze schenkingen zullen worden geregistreerd tegen een vast regt van eene frank; dat dus, met de schenkingen aan Armen niet toe te staan, dan tegen betaling van 10 à 12%, niet alleen de milde bepalingen van genoemde Fransche Wetten worden *illusoir* gemaakt, maar dezelve geheel afgeschaft, alsmede de Wet van 22 Frimaire jaar VII veranderd, door van zoodanige Donatien 10 à 12% in de plaats van 2½ à 5% te heffen; terwijl het alleen aan de Wetgeving toekomt, Wetten af te schaffen of die te veranderen. Verders laat zich tegen de gemelde besluiten nog inbrengen, dat bij art. 197 der grondwet is bepaald: dat, ten behoeve van 's lands kas, geene gelden, dan uit krachte van eene Wet, kunnen worden geheven; dat de bedoelde besluiten eene belasting op de schenkingen aan Kerk- en Arm-Gestichten inhouden; dat dus de bedoelde besluiten, niet alleen omdat zij eene verandering en afschaffing der bestaande Wetten inhouden, maar ook, omdat derzelver inhoud uitdrukkelijk aan de Wetgeving is voorbehouden, alleen tot de competentie van deze behooren, enz. In hoeverre deze redeneringen juist zijn, durven wij niet beoordeelen, gaarne laten wij de beslissing daarvan aan meer kundigen over; genoeg, dat men met dezelve niet zonder allen grond eenigen blaam op des Konings handelingen kan werpen, hetwelk eenen ieder, wien Vorst en Vaderland lief zijn, moet grieven. Beschouwen wij nu nog kortelijk de bedoelde bepaling van den kant harer doelmatigheid.

Indien wij ons niet geheel bedriegen, geeft men als reden van den genomen maatregel op: ten einde voor te komen, dat men niet, door onder de levenden reeds weg te geven, hetgeen men anders eerst na doode zoude vermaakt hebben, de regten van successie te kort doe. Gaarne gelooven wij, dat zoo iets kan plaats hebben, en dat het ook tusschen beide plaats heeft; wij gelooven echter te mogen twijfelen, of de gevallen wel menigvuldig zijn, dat iemand, ten einde den Lande eenige gelden te onttrekken, zich bij zijn leven reeds van het zijne zal ontdoen, wanneer hij dit zonder dat niet zoude hebben gedaan. Nu vragen wij, of het staatkundig is, bij het maken van Wetten, zoo zeer te zien op dat, hetwelk slechts zelden plaats heeft; of het wel gedaan is, den onschuldigen met den schuldigen te doen lijden, vooral, wanneer het getal der laatsten veel kleiner dan dat der eersten is; want dat de schenkingen onder de levenden, waarbij geene zijdelingsche oogmerken plaats hebben, aanmerkelijk meerder zijn, dan die met het doel om 's lands regten te ontduiken (*) worden gedaan, behoeft voor iederen onpartijdigen en deskundigen niet het minste betoog? Nog vragen wij, of het dan zoo eene Staten Wet bij de Schatkist moet zijn, om overal den laatsten penning te genieten, en niet te dulden, dat haar iets ontga van hetgeen zij in hare berekening zich als hare prooi had voorgesteld? En, wanneer wij nu bij dit alles in aanmerking nemen, dat deze door de Schatkist bij de hand genomene maatregelen alleen strekken, om de inkomsten der Kerk-, Arm- en andere liefdadige Gestichten te bekorten, moeten wij ons dan niet verwonderen over den niets verschoonenden geest onzer fiscale Heeren, te meer, daar zij het voorbeeld van juist het tegenovergestelde van de zijde van het *vexatoir*, Napoleontisch Bestuur voor zich hadden, hetwelk de in dezen bedoelde schenkingen niet alleen niet bezwaarde boven de gewone, maar dezelve bij uitnemendheid bevoordeelde, door dezelve zoo goed als van alle bezwaar te ontheffen? Of zoude men in goeden ernst vreezen, dat de Arm-Gestichten te zeer met fondsen zouden worden gezegend? Zeer weinige kunnen zich zelven geheel redden, bijna alle genieten ondersteuning uit de Gemeente-kassen; het resultaat dus van de bedoelde bepaling is, dat, hetgeen men de Armen-kassen met de eene hand ontneemt, men aan dezelve met de andere hand moet terug geven. Eindelijk gelooven wij hier nog eene aanmerking te mogen bijvoegen, die, indien het straks gezegde alle waarde mogt missen, het ondoelmatige van den bedoelden maatregel in een helder licht moet plaatsen, namelijk, dat dezelve haar doel in geenen deele zal bereiken. Trouwens kan men, ter goeder trouw, gelooven, dat iemand zich bij zijn leven ten behoeve van een Kerk- of Arm-Gesticht van het zijne zal ontdoen, bij de zekerheid, dat de schatkist daarvan vooraf een achtste gedeelte zal genieten; kan men gelooven, dat iemand dwaas genoeg zijn zal, om zich zoo gemakkelijk te laten vangen? Van den bedoelden maatregel zal een van beiden het gevolg zijn, of dat men ophoudt met te geven, of dat men langs zijdelingsche wegen den gespannen strik ontgaat, hetwelk volstrekt geene moeite inheeft: wat toch zoude beletten, om eenige kontanten, effecten, meubelen of de waarde van dien in eene Armen-kas te doen overgaan, zonder dat er eenige autorisatie noodig zij, en zelfs zonder dat men wete, van wie dezelve afkomstig zijn; met onroerende goederen schijnt dit moeijelijker, maar ook dat is voor den geoefenden, geene zwarigheid van belang. Men moge zoodanige handelingen met den naam van knoeijerij bestempelen, wij hebben daarop niets af te dingen, mits men deze uitdrukking niet bij uitsluiting op de[ze] handelingen toepasse. Niemand kan grooter vijand zijn van al wat naar knoeijerij zweemt, dan de schrijver dezer regelen; waarom ook onderscheidene bepalingen der tegenwoordige Registratie-Wet, als daartoe vooral door de hoegrootheid der regten aanleiding gevende, op ver[re] na zijne goedkeuring niet weggedragen; maar de administratie kan het den ingezetenen niet euvel nemen, dat deze zich daaraan schuldig maken, wanneer zij, door eene te vergedrevene fiscaliteit, hen daartoe al[s] 't ware noodzaakt, immers uitnoodigt. En niet alleen, dat men door den geest van knoeijerij in de eene of andere zaak op te wekken, alleen in die zaak verliest; neen! deze ongelukkige geest verspreidt zich al ligtelijk ook over andere zaken en men eindigt met in alles te verliezen, terwijl der ingezetenen eerlijkheid en degelijkheid meer en meer te gronde gaan, en hiermede *tantum*.

Hebben wij in in dit geschrift den geëerbiedigden naam des Konings betrokken, hetzelve was een noodwendig gevolg daarvan, dat de schatkist dezen naam gebruikt heeft, om hare inzigten te ondersteunen; [te] zeer achten wij, te zeer acht elk Nederlander den Koning, te zeer [is] men algemeen van deszelfs echte liberaliteit en onvermoeide zucht [ter] bevordering van al wat goed en edel is overtuigd, dan dat men de maatregelen, die het onderwerp dezer aanmerkingen uitmaken, aan Hoogstdenzelven zoude toeschrijven: dezelve moeten noodwendig eene uitvinding der administratie zijn, zoo als zulks ook uitdrukkelijk word[t] bevestigd door den aanhef van het Besluit van 27 October ll., als zijn[de] de genomen op voordragt van den Heer Staatsraad Administrateur der registratie en loterijen. En geen wonder, dat Zijne Majesteit, onvermoeid bezig met door hoogst gewigtige maatregelen het heil der *Nederlanden* te bevorderen, somwijlen misleid door eenzijdige voorstellingen maatregelen neemt, die niet in allen opzigte den toets kunnen doorstaan.

Nimmer echter zal de Nederlander zulks den Koning wijten, maar alleen aan hen, die Z. M. omringen, en op wien alleen de verantwoordelijkheid rust van het verkeerde, hetgeen zij wagen aan Hoogstdenzelven voortedragen, waarom het ook den ingezetenen vrij staat, hunne verkeerdheden aan te toonen, ten einde dezelve algemeen kenbaar worden, en dus de mogelijkheid van verbetering worde geboren.

LETTERKUNDE.

Brieven van SIDI-MAHMUD, *buitengewoon Gezant van den B[eij] van* Tunis, *bij gelegenheid der kroonings-plegtigheden v[an]* KAREL X, *Koning van* Frankrijk, *aan zijnen vriend* HASSAN. *Naar het Fransch, te* Amsterdam, *bij* I. C. VAN KESTER[EN], 1825, in 8vo, 96 bladz.

Het werkje, waarop wij bij deze onze Lezeren opmerkzaam mak[en], levert een vernieuwd bewijs op, dat, om de algemeene belangstelling en leeslust op te wekken, het juist niet altijd noodig is, om nieuwe onderwerpen te behandelen; maar dat eene geestige inkleeding, een nieuwe wending, een veranderd standpunt dikwijls voldoende zijn, om ook de meest behandelde stoffen, als geheel nieuw, met graagte te doen verslinden; immers, hoezeer zoo al niet alle, ten minsten de vo[or]naamste der onderwerpen, bij welke de Schrijver heeft gemeend moeten stilstaan, honderd en duizend malen op meer en min voortreffelijke wijzen behandeld zijn, zoo twijfelen wij echter geen oogenblik, of ieder, die dit werkje in handen neemt, zal hetzelve, even als wij, met genoegen doorlezen en met voldoening wegleggen. Het is uit Dagbladen van dien tijd bekend, dat, onder de vreemde Gezanten, [die] het kroonings-feest van KAREL X, in Mei ll., hebben bijgewoond, vooral de algemeene aandacht heeft tot zich getrokken de Ambassadeur van den Beij van *Tunis*, de in het hoofd dezes vermelde SIDI-MAHMUD. De Schrijver van dit werkje heeft den gelukkigen inval gehad, deze vreemde verschijning te bezigen, ten einde verscheidene gebruiken, inrigtingen, en ook enkele personen zijns vaderlands, op eene allergeestige wijze te hekelen. In eenige brieven, welke deze Afgezant ver[onder]steld wordt, gedurende zijn verblijf in *Frankrijk*, aan zijnen trouwden Vriend HASSAN te schrijven, worden aan deze de gewaarwordingen medegedeeld, welke de Afgezant geacht wordt, bij het[geen] hij gezien, bijgewoond en ondervonden heeft, gehad te hebben; en ten einde aan zijne *fictie* eene grootere mate van waarschijnlijkheid bij te zetten, heeft de Schrijver de Dagbladen van dien tijd, die, al wat de Turk gezien en verrigt heeft, haar-klein hebben medegedeeld, tot le[id]draad gevolgd, zoodat hij over niets oordeelt, dan wat hij werkelijk onder de oogen gehad heeft. Men gevoelt, dat de oordeelvellingen van eenen hoogmoedigen Muzelman, over de beuzelachtige en van ijdelheid opgeblazene Franschen, een rijk veld voor geestige invallen en kode[rige] opmerkingen moesten openen; terwijl de zoo zeer uiteenloopende regeringwijzen en gebruiken tevens de ruimste gelegenheid aanboden, …

(*) Men verlieze nimmer uit het oog, dat in dit ontduiken niets ongeoorloofds, noch berispelijks is gelegen, daar hetzelve met volkomene inachtneming der bestaande Wetten plaats heeft.

al wat niet met des Schrijvers politieke meeningen strookte (en dat, voor een gematigde *liberaal*, gelijk onze Schrijver schijnt te zijn, hier nog al voorraad was, spreekt van zelve) op eene scherpe wijze door te halen; en beiden heeft hij op eene, naar ons inzien, zeer oordeelkundige en gepaste wijze verrigt.

Ons bestek laat ons niet toe, om den Schrijver van zijne aankomst te *Marseille*, gedurende zijn verblijf in het Lazareth, op zijne reis over *Lyon* en *Parijs*, bij de verschillende bezoeken, die hij naar het Ministerie van Buitenlandsche Zaken, de Stedelijke Prefecture, op de Prefecture van Politie, op de Koninklijke Drukkerij, in de Kamer der Gedeputeerden, enz., aflegt, en op zijnen togt naar *Rheims* te vergezellen; wij moeten daartoe onze Lezers, die eene aangename uitspanning verlangen, naar het werkje zelve verwijzen; dan wij kunnen ons niet weerhouden, ten proeve der wijze van behandeling, de gevoelens, welke SIDI-MAHMUD bezielden bij de toevallige ontmoeting te *Lyon* van den in zijne oogen gewis zeer grooten METTERNICH. (Wij zullen deze proeve in onze volgende mededeelen).

De vertaling is in goede hande gevallen; slechts weinige taal- of drukfouten ontsieren het werkje; het gebruik echter van het woord *zwaarmoedig* op pag. 26, als bijvoegelijk naamwoord van een *gebouw*, gelooven wij, dat tegen de eigenschappen van onze taal strijdt; de Franschen mogen zeggen *un édifice mélancolique*; ons woord *zwaarmoedig* drukt slechts een toestand der ziel uit; beter ware geweest *van een somber aanzien*.

CORRESPONDENTIE.

Wij hebben den brief van *L. F. V.*, gerigt tegen het artikel van den *Argus*, over de Zwitsersche huis-onderwijzers, wel ontvangen. Dat de vorm van dit artikel den heer *V.* niet behaagt, is een punt van smaak, waarover wij geene woorden verliezen willen. Wat echter den grond van het artikel betreft, dien nemen wij geheel in onze bescherming. Wij hebben alle achting voor deugdzame, en bekwame Zwitsersche onderwijzers; maar houden hen ongeschikt, om de jonge lieden uit onze hoogere standen te maken, hetgeen zij wezen moeten, *ware Nederlanders* namelijk. Wij onderschrijven met volle overtuiging hetgeen de heer LASTDRAGER daaromtrent gezegd heeft in zijne, door de Maatschappij: tot Nut van 't Algemeen bekroonde verhandeling over de beste middelen ter vorming en bevestiging van het oorspronkelijk Nederlandsch karakter.

» Wij zullen niet ophalen (zegt hij) van de onzekerheid der zedelijke » waarde van diegenen, aan wie gij, belangrijke voornamen! uwe dierbare panden toevertrouwt; van de mogelijkheid, dat medelijden of » kwade trouw hun aanprijzende getuigschriften schonken; van de » waarschijnlijkheid, dat slecht gedrag of onkunde hun den weg ter » bevordering in hun Vaderland sloten en hen noopten om elders fortuin » te zoeken. Wij stellen zelfs vast, dat uwe nasporingen niet vlugtig, » maar naauwgezet geschied zijn; dat gij *voldoende* bewijzen voor de » regtschapenheid des aangenomenen vreemden Gouverneurs verkreegt. » Maar zijn daarmede de zwarigheden opgeheven? Neen! *de man is* » *geen Nederlander*. Het is zijne schuld niet, dat zijne ziel blijft hangen aan de streken waar *hij* werd opgevoed; dat hij de lagchende » Fransche of Duitsche landsdouwen of de majestueuse *Alpen* betreurt; » dat hij met minachting nederziet op dit laag, waterachtig gewest. Het » is zijne schuld niet, dat hij blijft hunkeren naar de vrolijke landelijke » dansen en den boertenden [illegible] de ernst » en stilheid des Nederlanders vervelen; maar hij kan dit alles slechts » kwalijk verbergen; bij den besten wil straalt het nu en dan door; » uwe kinderen hooren, in dien leeftijd, waarin de verbeelding eenen » enkelen trek tot een tafereel uitwerkt, andere streken, andere zeden, » voortreffelijker dan de onze, roemen; zij leeren denken, dat hun Vaderland voor dezelve in geneugten onderdoet, en de hoogachting voor » den grond hunner geboorte is ondermijnd! — De volgende aanmerking is niet van minder gewigt. De vreemdeling, met onze taal en » derzelver voortbrengselen onbekend, is onbekwaam, die onder de » oogen van anderen te brengen. Hij mist de noodige boeken-kennis, » om Nederlanders te vormen; hij is niet in de mogelijkheid, om hunnen smaak, ook door *Nederlands* Fraaije Letteren, te beschaven, en » dus doet hij, (ik spreek thans van de beste Gouverneurs) wat hij » kan; hij neemt uitlandsche Dichters en Geschiedschrijvers, onderwijst » uitlandsche moraal en, door zijn voorbeeld, vreemde zeden; en zoo » worden uwe zonen, schoon opgevoed binnen onze landpalen, vreemdelingen, zoo wel met betrekking tot hun hart als grondbeginselen » en verstand."

» Dat men dan zorge voor inlandsche Onderwijzers, die, aan grondige geleerdheid, goede zeden en een Nederlandsch gemoed paren; » dat men het oog houde op derzelver onderwijs, gesprekken en gedrag; [illegible] de overige noodige zaken, de opwekking » van Vaderlandsliefde en volksgeest niet vergeten worde; dat men » zich, naar den raad van kundige mannen, eene doelmatig zamengestelde boek-verzameling verschaffe; en de hoop op eene schoone » uitkomst en heerlijke belooning van goeden wil zal niet te leur gesteld worden."

Voor de noodlijdende Weduwen en Weezen, van het verongelukte Gaffelschip van den braven *Jacob Bree*, zijn bij de ondergeteekenden ontvangen:

Uit Dordrecht van Mej. *S. f* 10. Uit Amsterdam, met eene ongeteekende missive, een coupon W. N. S., No. 93834, groot *f* 12 : $37\frac{1}{2}$. Uit Amsterdam, geteekend *M. D. B.*, *f* 10. Uit 's Gravenhage, per kwitantie op de Heeren *Scheurleer en Zonen*, *f* 25. Uit Utrecht, van *H. v. N.*; een coupon W. N. S., No. 97452, bij *Ketwich en Voombergh*, groot *f* 12 : $37\frac{1}{2}$; een dito No. 153, bij *Saportas* enz., groot *f* 4 : 95; een dito No. 256, bij idem, groot *f* 1 : 23, d. i. *f* 18 : $55\frac{1}{2}$. Van het Collegie *de Vriendschap*, te Middelharnis, *f* 32 : 50. Van den Heer *B.* uit G. *f* 3. Van den Heer Redacteur van het Nieuws- en Advertentie-Blad, uit 's Hage, *f* 6. Van een Concert, door het Muziek-Gezelschap van Sommelsdijk, te Middelharnis gehouden, *f* 130 : 55. Van een Onbekende, uit Gorinchem, *f* 5 : 50. Van een Ingezeten van Sommelsdijk *f* 10. Van een Heer uit Antwerpen, met eene Fransche missive, geteekend *W.*, een coupon N. W. S., No 7612, *f* 12 : $35\frac{1}{2}$. Van de Heeren *de Kanter* en *de Rouville*, te Brielle, de opbrengst van eene inzameling bij eenige ingezetenen aldaar, *f* 216 : 50. — Te zamen *f* 492 : $03\frac{1}{2}$.

Met dankzegging geven zij daarvan aan de Christelijke Gevers kennis, Hun den Allerhoogsten aanbevelende, terwijl zij de ongelukkigen verder aan de Vaderlandsche weldadigheid opdragen.

Middelharnis, den 20. December 1825.

A. VAN WEEL, Az., *Burgem.*
H. J. SCHIPPERS, *Prtd.*

De ondergeteekende erkent met dankbare blijdschap, nader voor de zes Moederlooze Kinderen van *G. Piepersmit*, te hebben ontvangen, door de vriendelijke bezorging van *E. E. B.* en *J. B. Chr.*, te Utrecht, onder deze spreuk:

» *Waar de eerlijke armoê zucht, of 't schamel weesje schreit,*
Blijft steeds het Neêrlandsch hart tot hulpbetoon bereid."

In eene aanwijzing op de Associatie-kas, te Amsterdam, het bedrag van de volgende liefdegiften, door hen ingezameld, als:

Van *B. f* 1. *C. f* 1. *P. C. Pr. f* 1. Eene Dienstmaagd 30 Ct. *N. N.* 70 Ct. *G. v. D. f* 1 : 60. *J. J. D. J. f* 1. *G. A. D. W. f* 1. *N. N. f* 2. *J. J. V. f* 1. *J. D. C. f* 1. *J. v. W. f* 2. *H. W. Sch. f* 1. Een Godsdienstigen Vriendenkring *f* 7. *V—N. f* 1. *Sp. v. G. f* 1. *H. Cl. f* 1. Een Vriend der Armen *f* 1. Eene kinderlievende Huismoeder *f* 4. *A. R. f* 2. *E. v. D. H. f* 1. *J. E. G. H. f* 1. *D. Br—h—s f* 1 : 50. *G. V. E. f* 1. *E. M. V. f* 3. *Kl. f* 1. *N. N.*, onder de spreuk: *Met een ruim hart*, enz. 50 Ct. *A. R. J. B-r f* 1. *N. N. f* 1. *N. N.*, een Vriend van lijdenden, *f* 2. *N. N. f* 5. *N. N. f* 4. *N—r. f* 1. *P. v. H. f* 1. *C. S. f* 2 : 60. Eene Dienstmaagd 50 Ct. *N. v. D. M. f* 1 : 50. *W. G. v. D. M.* geb. *D. R. f* 1. Uit de spaarpot van een tweejarig Meisje *f* 1. Van eene Dienstmaagd 50 Ct. *N. N. f* 2. Het Letterkundig Gezelschap *M. C. f* 10. Een jeugdig Kindervriend *f* 4. *H. G. f* 1. *L. L. v. D. f* 1. *J. V—n f* 1. *C. v. A. f* 1. *N. N.* 50 Ct. *J. f* 1. *A. A. f* 1. *G. v. D* voor *N. N. f* 4. Een Nederlander *f* 1. *N. v. D. M.* voor *N. N. f* 3. Dezelfde voor *X. Y. Z. f* 2 : 80. *M. v. D. M. f* 1. *H. v. D. M.* Wed. *J. W. M. f* 2. *C. v. D. M.* Wed. *v. D. B. f* 1. Twee Vrienden *M. M. f* 2. — Te zamen *f* 102.

Arnhem, den 26. December 1825. C. A. THIEME.

ARNHEM, den 27. December.

Het water is hoog in den Rijn aan de plaat:

Den 26. Dec. 2 El 5 Palm 0 Duim; gewassen 0 D. gevallen 10 D
Den 27. dito. 2 El 4 Palm 0 Duim; gewassen 0 D. gevallen 20 D

SCHOUWBURG TE ARNHEM.

Met permissie van de Wel Edele Achtbare Heeren Burgemeester en Wethouderen dezer Stad, zal het gezelschap Engelsche Pantomimisten, onder directie van de Heeren J. L. LEWIN en W. F. MANVILLE, Eerste Mimici en Balletmeesters van den Koninklijken Schouwburg te Londen en den Keizerlijken te Weenen, de eer hebben te vertoonen:

Op Dingsdag den 27. December 1825,

DE
GOUDEN SLEUTEL
OF DE
GEBOMBARDEERDE ARLEQUIN,

Groote Komieke Toover-Pantomime, met Tooneel- en Kostuum-veranderingen, naar de Engelsche manier, in twee Bedrijven, van

J. L. LEWIN.

VOORAFGEGAAN DOOR:
HET
BIVOUAC DER KOZAKKEN,
Ballet in een Bedrijf.

Het Tooneel zal verlicht worden door de roode vlam, volgens de uitvinding van den Heer *LEWIN*; welke verlichting de bewondering van alle Europische Hoven heeft tot zich getrokken.

PERSONEN IN HET VOORSTUK:

Arlequin,	de Heer LEWIN.
Astronomo, een Toovenaar,	» » CHACK.
Pantalon,	» » KEEN.
Colombine,	Mejufvr. LEWIN.
Pierrot,	» EVANS.
Leander,	» SHIPPS.
Eene oude Vrouw,	» E. LEWIN.
Eene Heidin,	» SHIPPS.
Eene Toovergodin,	» E. LEWIN.
Eene Keukenmeid,	» WATKINS.
Een Moor,	de Heer PENLOWES.

Een Tuinman, Boeren, Boerinnen, Soldaten.

Precies ten half zeven ure op het Tooneel.

(Het Programma der Pantomime is in den Schouwburg voor 10 Cents te bekomen.)

DE PRYZEN DER PLAATSEN ZYN:

Eerste Rang *f* 1 : 70. Tweede Rang *f* 1 : 00. Derde Rang 60 Cents. *De Plaatsen kunnen aan den Schouwburg besproken worden, mits betalende 10 Cents voor iedere Plaats.*

Op den 18. dezer, werd voorspoedig verlost van eene welgeschapene DOCHTER, *A. C. WEYLL*, geliefde Echtgenoote van

H. J. VAN GALEN.

TIEL, den 24. December 1825.

Heden voormiddag om *tien* uren overleed, na eene ziekte van vijf dagen, tot onze bittere droefheid, onze waarde Moeder, Mejufvrouw *ADRIANA ELISABETH VAN DE VELOUW*, Weduwe van wijlen den Heer *Gerhard van Olden*, in den ouderdom van 60 jaren.

ARNHEM, den 22. December 1825.

G. VAN OLDEN.
C. G. VAN OLDEN.

Dienende deze tevens tot communicatie aan Familie, Vrienden en Bekenden.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

ADMINISTRATIE DER DOMEINEN.

Eerste Ressort.

Ten overstaan van de daartoe bevoegde Leden uit het Plaatselijk Bestuur, zal, op Donderdag den 29. December 1825, ten Raadhuize te *Almelo*, worden overgegaan tot den openbaren Verkoop van DOMINIALE LANDERYEN, enz., behoorende tot de Kantoren der Domeinen, te *Almelo*, *Goor* en *Oldenzaal*, en waarvan de Omschrijving is vervat in den Catalogus; die daarvan, aan de Kantoren voormeld, als mede bij de Ontvangers der Domeinen in al de Hoofdplaatsen van 's Rijks Provincien, tegen den prijs van *vijftien* Centen, te bekomen is.

† § Op uitnoodiging van de CENTRALE NEDERLANDSCHE COMMISSIE, ter verzameling van Fondsen, tot ondersteuning der GRIEKEN, gevestigd te 's Gravenhage, heeft zich op heden eene Speciale Commissie te Kampen vereenigd, om ten zelfden einde in genoemde Stad en derzelver omstreken werkzaam te zijn.

Deze Commissie, bestaande uit de Heeren N. S. HOEK, J. R. VEEN VALCK, R. VAN ROMUNDE, Mr. F. RAMBONNET, Mr. P. C. BONDAM en P. H. GAELE, acht het onnoodig, om, tot aanprijzing van dat zoo edel doel, hier iets bij te voegen, en vertrouwt, dat de ingezetenen van Kampen en omstreken, gaarne eenige opofferingen willen doen, tot ondersteuning hunner zoo diep vernederde mede-Christenen, in den aangevangen strijd voor Vrijheid en Godsdienst.

Eerstdaags zullen, te dien einde, inteekenbilletten worden aangeboden, terwijl er voor diegenen, welken niet verkiezen mogten hunne bijdragen op die wijze te doen, eene geslotene bus, ten huize van den Voorzitter N. S. HOEK, geplaatst is.

Kampen, den 22. December 1825.

N. S. HOEK, *Voorzitter*.
P. C. BONDAM, *Secret.*

† § † De Notaris Mr. G. VAN ECK is voornemens, om, op Dingsdag den 3. Januarij 1826, des avonds ten half acht ure, aan het huis van Mejufvrouw de Weduwe PEPFENHAUSER, in het Logement *het Zwijnshoofd*, te *Arnhem*, bij inzaat, en op Dingsdag den 17. van die maand, ter zelver uur en plaats, bij toeslag, publiek te verkoopen, om *dadelijk te aanvaarden*:

Een HOF of TUIN met een TUINHUISJE, binnen *Arnhem* gelegen, tusschen de Sabels- en Rijnpoorten op het *Weerdje*, tusschen de Erven van den Tuinman GOEDINGS ter eenre, en J. B. TANNER ten andere zijde.

Bij bovengenoemden Notaris is onderrigt te bekomen ten aanzien der Conditien.

† § † Ten overstaan van den Notaris Mr. GERARD VAN ECK, te *Arnhem*, zal ten huize van Mejufvrouw de Weduwe PEPFENHAUSER, in *het Zwijnshoofd*, binnen *Arnhem*, op Dingsdag den 17. Januarij 1826, des avonds ten 7 ure, in het openbaar worden geveild, en op Dingsdag den 31. Januarij daaraanvolgende, ter zelver plaats en uur, aan den geenebiedenden finaal worden verkocht:

Een HUIS en ERVE, staande en gelegen aan de *Koornmarkt*, binnen deze Stad, gekwoteerd L. C. No. 161, bevattende onderscheidene VERTREKKEN, KEUKEN, WASCHHUIS en KELDER, van achteren uitkomende in de *Molenstraat*, hecht, sterk en zeer goed onderhouden, ingerigt en geschikt tot het drijven van Koornhandel, overigens voor vele andere bedrijven in te rigten en wel ter nering staande; des verkiezende zal de Kooper de helft der Koopepenningen gevestigd kunnen houden.

Ter bezigtiging adressere men zich bij den Eigenaar en Bewoner DERK BURGERS; ten aanzien der voorwaarden van verkoop, is informatie te bekomen bij den voornoemden Notaris.

In Naam des Konings.

VERKOOPING,

Ter Rolle van Geregtelijke Uitwinning, bij de Regtbank ter eerster instantie, zitting houdende te TIEL, *Provincie* GELDERLAND. Van:

1. Eene HOFSTEDE, bestaande in: *a.* Een HUIS, No. 64, voorzien van een KEUKEN, een KELDER en een OPKAMER, aan de westzijde van het Huis, voorts ZOLDER, GEUT en een ruim ACHTERHUIS, staande dat Huis met het front in het Noorden, en hebbende aldaar een Deurraam, drie Glasramen, drie Zoldervensters, en een Kelderraam, benevens een Waterput naast het Huis, hebbende dat Huis ten westen een Deurraam en een Vensterraam, benevens eene Schuur en een Bakoven, ten oosten een Deurraam en een Vensterraam, op de Guit uitziende, en ten zuiden aan het Achterhuis een groote Deur, twee Staldeuren en twee Glasraamtjes. *b.* Een Stukje HOFLAND, beplant met VRUGTBOOMEN, achterende van voor het Huis naar het westen, langs ne te melden Boomgaard. *c.* Een BOOMGAARD, liggende ten oosten, zuiden en westen van het Huis, beplant met APPEL-, PEEREN- en PRUIMENBOOMEN, te zamen groot ongeveer drie bunders, vier en vijftig roeden en negentien ellen, belend noordwaarts het volgende perceel, westwaarts de Straat, zuidwaarts JAN BUDDING en de Erven van wijlen PETER SANDERS, en noordwaarts de Gemeene Straat en de Erven MATTHYSEN. Op prijs gesteld op *f* 50.

2. Eene WEIDE, groot ongeveer een bunder, dertien roeden en vier en vijftig ellen, ompaald oostwaarts de Weduwe GOOSEN GOOSSENS, zuidwaarts de Erven van wijlen PETER SANDERS, westwaarts het vorige perceel en noordwaarts het volgende perceel. Op prijs gesteld op *f* 10. En:

3. Een stuk BOUWLAND, groot ongeveer een bunder, zeventig roeden en twee en dertig ellen, ompaald oost de Heer QUACK, westwaarts de Erven MATTHYSEN, zuidwaarts het vorige perceel en noordwaarts de Erven van wijlen PETER SANDERS; alles gelegen onder *Herveld*, Schout-Ambt *Valburg*, Kanton *Elst*, Kwartier *Nijmegen*, Provincie *Gelderland*, bij de na te noemene gearresteerden in gebruik. Op prijs gesteld op *f* 5.

Gearresteerd als onroerend Goed, ten lasten van JOHANNA SANDERS, Weduwe van wijlen JAN TEUNISSEN, Tabakspianterische, wonende te *Herveld*, voor haar zelve en als Moeder en wettige Voogdesse over hare drie minderjarige Kinderen, bij wijlen haren gezegden Man verwekt.

Ter instantie van ANTONIUS ZEUNISSEN, Herbergier, wonende te *Duiven*, hebbende tot Procureur de Heer HERONIMUS VAN WESSEM, te *Tiel*.

Bij proces-verbaal, gedateerd den twaalfden Januarij 1800 vier en twintig, geregistreerd den veertienden Januarij daaraanvolgende, waarvan ten zelven dage Kopij is gelaten aan J. W. GEERLIGS, Kommies-Griffier bij het Vredegeregt des Kantons *Elst*, en aan L. MULDER, Schout van het Schout-Ambt *Valburg*; zijnde overgeschreven op het Kantoor der Hipotheken te *Tiel*, den zevenden Maart 1800 vier en twintig, en ter Griffie van deze Regtbank, den drie en twintigsten Maart daarna.

De drie lezingen der memorie van lasten plaats gehad hebbende, zal er op Maandag den 9 Januarij 1826, des voormiddags om elf uren, ter Rolle van Geregtelijke Uitwinning bij gemelde Regtbank, worden overgegaan tot de provisionele toewijzing van bovengemelde Goederen, op de opprijsstelling zoo als bij ieder Perceel is uitgedrukt.

Hetgeen Certificeert,
H. VAN WESSEM,
Procureur.

§ § § Verkooping van EIKEN en DENNEN BOOMEN, onder den huize TWICKELO, onder *Delden*, op Woensdag den 11. Januarij 1826, des morgens te 9 uren, aan *Karelshaven*, bij *Delden*.

Nadere informatien te bekomen bij den Rentmeester op *Twickelo* of bij den Jager.

† † † UIT DE HAND TE KOOP: Twee welluidende FORTE PIANO'S, zijnde Staartstukken van zes Octaven, met vijf Pedalen; in extra Gebloemde Gepolitoerde Mahonihouten Kasten, gemaakt door VAN RAAY, te *Amsterdam*.

Alsmede een KERKORGEL, zoo goed als nieuw, geschikt voor eene Gemeente ten platten lande. Nader informatie te bekomen bij J. PRINS, Organist der Groote Kerk, te *Zutphen*. Brieven franco.

INLANDSCHE TAPYT-FABRIEK, te BAARN, (Provincie UTRECHT).

De Ondergeteekende, Administrateur der Magazijnen dezer Fabriek, heeft de eer te berigten, dat de Heer B. EVERWENNINK, Kamerbehanger, wonende op de Markt te *Zutphen*, is aangesteld tot Commissionair der bovengenoemde Fabriek, zijnde dezelve reeds in het bezit van meerdere TAPYT- en KARPET-GOEDEREN, uit het Hoofd-Magazijn dezer Fabriek, in de Warmoesstraat, Z. Z. de Papenbrugsteeg, No. 33, te *Amsterdam*; alsmede van eene Portefeuille met Teekeningen van Tapijten en Tapijtmonsters, om dadelijk Bestellingen te kunnen aannemen. De Goederen worden door den Commissionair voor *dezelfde Prijzen* afgeleverd, als door den Ondergeteekende en door de andere Commissionairs en Magazijnhouders dezer Fabriek.

J. HARTMAN.

ECHTE ENGELSCHE KNOOPEN,

TOT FABRIEKS-PRYZEN.

Men biedt tot zeer goedkoope prijzen te koop, een partijtje zeer schoone echte Engelsche, in het vuur vergulde en verzilverde KNOOPEN. — Men zal niet minder dan per Gros afzetten. — Deze Knoopen zijn uit de Fabriek van BORMINGHAM. — Die er op reflecteren, adresseren zich in het *Hôtel van Brunswijk* te *Arnhem*.

NB. Ouders of Voogden, genegen zijnde hunne Kinderen of Pupillen, Onderwijs te doen geven in de TEEKEN-, BOUW- en DOORZIGTKUNDE, of zulks te doen voortzetten, gedurende den loop van 't jaar, 1826, worden verzocht zich te vervoegen bij eene Commissie der Directie van het Genootschap KUNST-OEFENING, te *Arnhem*, die daartoe zal vaceren op *Donderdag* en *Vrijdag* den 29 en 30. December 1825, des morgens van tien tot twee uren, ten huize van den Penningmeester van het Genootschap voornoemd, Mr. A. A. PASTEUR, in de Weverstraat, Lett. C., No. 47.

Arnhem, den 19. December 1825.

S. VAN BRONKHORST,
Secretaris.

BEKENDMAKING.

Ik vinde mij genoodzaakt, alle mijne respective Begunstigers en Handels-betrekkingen te berigten, dat mijn voormalige Reisbediende, J. C. GOEDEKE, niet meer in mijnen dienst is, en dat door tevens de Volmagt, welke hij nog van mij in handen heeft, niet meer geldig is, en ik daarom bij deze eenen ieder waarschuwe aan genoemden J. C. GOEDEKE hoegenaamd niets meer voor mijne rekening te betalen of te laten volgen, nademaal ik voor niets meer insta.

Ronsdorf, in het Groothertogdom Berg,
den 1. December 1825.

JOHANN CHRISTN. KOCHER.

** Bij J. DE VOS en Comp. te Dordrecht, is van de Pers gekomen:

I. Grondbeginselen der Staats-Huishoudkunde, in gesprekken, met eene voorrede van den Hoogl. den Heer H. W. TYDEMAN. *f* 4:50
II. PIETER VAN SCHELLE, Heldinnenbrieven, bijeenverzameld en uitgegeven door Mr. W. BILDERDYK. » 0:90
III. AANTEEKENINGS-REGISTER van UITGELEENDE BOEKEN, ten dienste der bezitters van Bibliotheeken, ter voorkoming van vermissing van uitgeleende Boeken: in een zeer nette Carton-Band, geschikt om in de Boekenkast te plaatsen, 8vo. » 1:
IV. » » » » » dito, Ingenaaid. » 0:
V. » » » » » dito, van minder dikte. » 0:
VI. AANTEEKENBOEKJE voor Directeuren en Leden van LEESGEZELSCHAPPEN, 4to. » 0:
VII. Vertellingen van MOEDER DE GANS, met 13 Platen, 13de druk. » 0:
VIII. » » » dito, *Gekleurd.* » 1:20
IX. Wintervond-Vertellingen van GROOTMOEDER DE GANS, met 7 Platen, 3de druk. » 1:00
X. » » » dito, *Gekleurd.* » 1:20
XI. De Nieuwe MOEDER DE GANS, met 4 Gekleurde Platen, 6de druk. » 0:90

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.